

Nr 23

Civilutskottets betänkande i anledning av motion angående tillstånds- och kontrollförfarandet vid byggande av egna hem**Motionen**

I motionen 1972:777 av fru Hambræus m. fl. (c) föreslås att riksdagen hos Kungl. Maj:t anhåller om en utredning med syfte att skapa ett rationellare tillstånds- och kontrollförfarande vid byggande av egna hem i enlighet med vad som i motionen anförts.

Gällande ordning

Byggnadslagstiftningen reglerar byggnadsverksamheten genom att kräva dels planering, dels förhandsprövning vid byggnadslov och dels tillsyn över byggnadsverksamheten. Främst byggnadslovsprövningen kräver en redovisning av det avsedda företaget genom olika byggnadshandlingar.

Utöver byggnadslagstiftningens krav ställs vissa ytterligare krav på byggnads utförande som förutsättning för bostadslån. Dessa krav avser bl. a. att främja en ökad bostadsstandard. Beräkningen av lånets storlek och säkerhetsläge kräver underlag i handlingar. Säkerställandet av bostadslånefordran liksom av andra fastighetslån kräver enligt jordabalken formaliserade handlingar.

Statens planverk kan meddela typgodkännande av konstruktion och utförande i övrigt av byggnader och andra anordningar. Har planverket typgodkänt utförandet skall det godtas av byggnadsnämnd. Allmänna regler har publicerats efter samråd med bl. a. bostadsstyrelsen. Arbetet pågår med anvisningar för typgodkännande av småhuskonstruktioner.

Bostadsstyrelsen har tidigare meddelat typgodkännande av såväl planlösningar (bostadsteknisk granskning) som konstruktioner (byggnadsteknisk granskning). Typgodkännandet av konstruktioner har överfört till planverket. Typgodkännande för långivning kan avse planlösningar till serietillverkade småhus samt trapphusenhet till sådant flerfamiljshus som kan antas bli producerat i större serier. Om en sökande önskar få en konstruktion godkänd både enligt byggnadsstadgan och för långivning samordnas förfarandet hos planverket.

Enligt kungörelsen (1967:558) om tillämpning av svensk standard inom viss byggnadsverksamhet kan bostadsstyrelsen föreskriva att sådan tillämpning skall vara villkor för bostadslån. Föreskrift härom kan gälla beträffande vissa låneärenden, dock inte för småhus som skall bebos av sökanden, i fråga om viss standard som fastställts av Sveriges standardiseringskommission.

1971 års riksdag (NU 1971:31) anhöll om utredning av möjligheterna för en obligatorisk varudeklaration av monteringsfärdiga hus. Beslutet utgick bl. a. från ett av Samarbetsgruppen för typhusredovisning framlagt förslag, som bl. a. skulle innebära att en redovisning i och för sig inte skulle innebära ett typpgodkännande men, genom krav på att huset skall vara uppfört minst en gång, underförstått innefatta att hustypen godkänts av myndigheterna.

Utskottet

Motionen utgår i första hand från de svårigheter som i fråga om myndighets godkännande m. m. kan vara förenade med att uppföra egna hem i egen regi. De slutsatser som dras i fråga om administrativa svårigheter utgår från det återopade förhållandet att det i ett sådant fall rör sig om "sammanlagt betydligt över 100 handlingar som de kommunala myndigheterna måste ha". Av motionär tillhandahållet underlag för denna uppgift visar att exemplet avser byggnads- och lånehandlingar för statsbelånat, enskilt byggt småhus, och att däri räknats in såväl 64 kopior av grundhandlingar som myndigheternas egna yttranden, protokollsutdrag, beslut m. m.

I motionen anförs vidare att en förenkling kunde vinnas om bostadsstyrelsens och statens planverks kontrollverksamhet samordnades. Ytterligare anförs att förenklingar skulle kunna uppnås i den kommunala verksamheten om en central myndighet kunde godkänna ritningarna över ett hus från såväl lånesynpunkt och säkerhetssynpunkt som bostadsstandardsynpunkt.

Såvitt utskottet kunnat bedöma är de handlingar och uppgifter som motionärerna ansett vara en "pappersexercis" praktiska utflöden av statsmakternas i olika sammanhang ställda positiva krav. Anledning finns inte till antagande av annat än att myndigheterna sökt förenkla denna hantering. Överväganden enligt motionärernas syfte skulle sålunda närmast rikta in sig på att ompröva de mål som statsmakternas beslut avsett att tillgodose och inte på en rationalitetsutredning. Utskottet har anledning förutsätta att berörda myndigheter även fortsättningsvis ägnar rationaliseringsfrågorna aktiv uppmärksamhet utan ett riksdagens initiativ. Med hänsyn därtill och till att i motionen inte getts antydning om vilka av statsmakternas intentioner som anses kunna uppoffras har utskottet inte övertygats av återopade grunder för en föreslagen utredning.

Vad ytterligare angår en samordning av de administrativt skilda ansvarsområdena kan motionärernas syften till väsentliga delar anses tillgodosedda genom redan nu tillämpat samråd, vars former får förutsättas kontinuerligt bli anpassade till berättigade krav på förenkling även i fråga om typpgodkännandeverksamheten.

Utskottet kan sålunda inte tillstyrka en föreslagen utredning. Motionärernas allmänna syfte att så långt som möjligt förenkla förfarandet i detta sammanhang bör dock självfallet alltid beaktas.

Utskottet hemställer

att riksdagen avslår motionen 1972:777.

Stockholm den 20 april 1972

På civilutskottets vägnar

ERIK GREBÄCK

Närvarande: se under utskottets betänkande CU 1972:25.